

Hans Fredrik Dahls biografi presentert:

Portrett av den store taperen

Av HJØRDIS ANESTAD
TILTNES

OSLO: Det har vært stunder da Hans Fredrik Dahl har tvilt på om en nordmann kunne skrive en rettferdig biografi over Vidkun Quisling - norsk politikks store taper og taperen i moderne verdenshistorie. Vi har kanskje vanskelig for å forestille oss hvor internasjonalt Quisling er - mannen som er blitt et tidløst begrep for den som faller sin stat i ryggen.

Dahl kom med denne be- kjennelsen på pressekonferansen mandag da første

bind av biografien «Vidkun Quisling. En fører blir til» ble presentert. Boken begynner med henrettelsen på Akershus. Forfatteren går så tilbake og følger Quisling fra fødselen i 1887 og fram til den avgjørende reisen han foretok til Tyskland sommeren 1939. Andre og siste bind kommer neste år. Da vil det også foreligge en ett-bindsutgave, beregnet på det internasjonale marked.

Ashcheoug som har store forventninger til biografien, har holdt veldig tett om innholdet helt til utgivelsesdagen, og det var der-

for bare ytterst få i den store forsamlingen som hadde møtt fram til presentasjonen av boken, som hadde fått lest den på forhånd. I tillegg til pressen var det blant annet mange historikere blant de fram- møtte.

I sin presentasjon av boken nevnte Dahl en rekke av de myter og forestillinger som er knyttet til Quisling - soldater mot de streikende på Menstad, pepperoverfallet, valutasmugling og smugling av antikviteter fra Sovjet - for deretter å plukke påstandene fra hverandre én etter én, på

grunnlag av nye kilder.

Første bind av biografien går som nevnt bare fram til krigen, men Dahl kom i går likevel med den påstand at det var Quisling som satte Hitler på tanken om å okkupere Danmark og Norge.

- Dette er en påstand som kan diskuteres. Jeg vil begrunne den i neste bok i lyst av kildematerialet, sa Dahl.

Professor Thomas Chr. Wyller sa i et innlegg på pressekonferansen at forfatteren meget, meget langt på vei hadde levert et godt

faglig produkt. Et minus var at han hadde gitt en innrømmelse til forlagets og egne kommersielle interesser ved å være journalist ved siden av historiker. Wyller hadde selv ikke funnet nyheter av sensasjonell karakter i boken, men visse justeringer for historiske spesialister. Boken er ingen rehabilitering av Quisling. Rehabiliteringen ligger eventuelt i at det er skrevet en saklig og nøytral bok.

Trygve Bull sa at selv om Quisling klarere enn de fleste så at vi var kommet inn i en ny tidsalder, så må

hans handlemåte den 9. april 1940 bli bedømt moralsk

På spørsmål om hva prestsønnen Quisling - rekket skapet for gudsriket på jorden etter egen oppfatning egentlig trodde på, svarte Dahl at dette var et vanskelig spørsmål som han vill gå nærmere inn på i neste bind. Nå kunne han bare si at Quisling bevarte høyeste utvalgte deler av barnetroen så lenge han levde. Samtidig samarbeidet han med Adolf Rosenberg som var aktiv anti-kristen.

*Skavanger Aftenblad
Okt / Nov. 1991.*

101020